

Innovatiivsed õppemeetodid tervishoiu- ja sotsiaalvaldkonna üliõpilaste gerontoloogiaalase karjääri motiveerimiseks.

G. Schoofs¹., A. Coffey²., P. Sourtzi³., A. Stizel⁴., T. Žiljak⁵

Sissejuhatus

Euroopa riikide elanikkond vananeb kiiresti, millega kaasneb järjest kasvav vajadus spetsiifiliste pädvustega spetsialistide järele. Eakatele suunatud tervishoiu- ja sotsiaalabiteenuste osutamisel esineb mitmeid kitsaskohti ja võib ennustada olukorra halvenemist tulevikus. Seetõttu on just praegu oluline pöörata tähelepanu sellele, kuidas haridustee jooksul motiveerida üliõpilasi valima gerontoloogiaalane karjäär. Coffey jt (2015) poolt tervishoiuvaldkonna üliõpilaste seas läbiviidud uurimuses järeldati, et üliõpilaste hoiakud ja suhtumine vanemaealistesse kujundatakse nende õppeaja jooksul, mis omakorda tõendab, et õpikogemused on üheks oluliseks faktoriks gerontoloogiaalase professionaalse karjääri valikul. Pärast ebahuvitavat õpikogemust eakaid käsitlevates õppeainetes, ei vali üliõpilased suure töönaosusega oma tulevaseks karjäärisuunaks gerontoloogiat (Coffey jt 2015; Haron jt 2013; Brown jt 2008; Nolan jt 2006).

Effektiivsed õppemeetodid ei keskendu mitte ainult teadmistele ja oskustele vaid peaksid võimaldama õppijatel teadvustada eakate hooldusega seotud elukutsetega kaasnevaid huvitavaid ja rahuldustpakkuvaid väljakutseid. Haridusteadlased on välja töötanud erinevaid teooriaid õpimotivatsiooni ja õppe efektiivsuse mõjutamiseks. Nolan (2006) koostatud kuue taju raamistik (*Six Senses Framework*) määratleb üliõpilaste vajadused positiivse õpikogemuse saamiseks ja Koh (2012) rõhutab õppeprotsessi innovatiivuse tähtsust üliõpilaste õppeprotsessiga rahulolu tõstmiseks.

Käesolevas artiklis kajastatava **uurimistöö eesmärk** oli kirjeldada innovatiivsed õppemeetodid, mis õppeprotsessis toetaksid üliõpilaste soovi töötada tulevikus eakatega.

Uurimistöö metoodika

1 University College Leuven-Limburg, Belgium

2 University College Cork, Ireland

3 National and Kapodistrian University of Athens, Greece

4 Carinthia University of Applied Sciences, Austria

5 Public Open University Zagreb, Croatia

Uurimistöö eesmärgi saavutamiseks kasutati kvalitatiivset metoodikat. Andmebaas moodustus Belgias, Iirimaa, Austrias, Kreekas ja Horvaatias kõrgkoolides rakendatavate õppemeetodite parimatest praktikatest, mis võiksid positiivselt mõjutada üliõpilaste gerontoloogiaalast karjääri. Õppemeetodite asjakohasust ja innovatiivsust hinnati Nolan (2006) kuue taju raamistiku ja Murray (2013) hariduse innovatiivsuse kirjelduse põhjal koostatud maatriksi alusel. Kogutud andmed analüüsiti deduktiivselt ja tulemuste esitamisel võeti aluseks Milleri (1990) pädevuspõhise õppimise mudel.

Tulemused

Nolani (2006) kuue taju raamistiku kohasel kirjeldati esialgselt 23 erinevat õppemeetodit, kui hea praktika näidet tervishoiu- ja sotsiaalvaldkonna erialade õppimiseks. Võrreldes esialgselt andmestikku õppemeetodite innovatiivsuse kriteeriumitega, kujunes lõplikuks valikuks 20 õppemeetodit, mis sturktureeriti vastavalt Milleri (1990) nelja pädevustaseme järgi.

Tuginedes antud uurimistöö tulemustele, ei ole siiski võimalik hinnata ühtesid meetodeid teistest paremateks, sest Nolani kuue taju raamistik ei ole koostatud selle eesmärgiga. Pidades silmas puuduvaid elemente, on kirjeldatud meetodeid võimalik edasi arendada.

Uurimistöö tulemusena kirjeldatud parimad õppemeetodid on kättesaadavad uurimistöö raporti lisas ja nendega saab tutvuda projekti ELLAN veebilehel <http://ellan.savonia.fi/index.php/news>

Kokkuvõte

Haridus on üks olulisim protsess, mille käigus kujundatakse õppijate arusaama tööst eakatega ja motiveeritakse neid selles valdkonnas karjääri tegema. Innovaatiline õpikeskkond, mille käigus pööratakse tähelepanu nii spetsiifilistele teadmistele ja oskustele kui ka väljakutsetele ja eakatega tööst saadavale rahulolule, võib tõsta huvi vanemaealistega töötamise vastu. Rakendades innovatiivseid õppemeetodeid toetatakse positiivset õpikogemust ja tugevdatakse seeläbi usku, et gerontoloogiaalane karjäär nõuab erioskuseid ning võib samas olla väljakutseid esitav ja rahulduspakkuv. Käesoleva uurimistöö raames kirjeldatud innovatiivsed õppemeetodid on rakendatavad pädevuspõhise õppe erinevatel tasemetel ja seda mitte ainult spetsialistide ettevalmistamiseks vaid ka õppijate professionaalse gerontoloogiaalase karjäärivaliku motiveerimiseks.